

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ogrške dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam pouj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istedobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopane peti-vrstre po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Pokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Upravnštva telefon št. 85.

Austro-ogrški srbski konflikt.

Belgrad, 27. jan. 1906.

(—ut.) Dunajska vlada si je domišljala, da je toliko močna, da primora z enim samim udarcem Srbijo, da poklekne pred „mogočno“ avstro-ogrško monarhijo in jo ponižno prosi odpuščanja, ker je bila toliko predrzna in se je upala odbiti drzovite zahteve dunajske vlade, ki so žalile njeni dostenjanstvo kot svobodne kraljevine.

Avtstria je verolomno zaprla mejo srbskemu eksportu predno je potekel rok dosedanja trgovinske pogodbe, ker je mislila, da na ta način občutno oškoduje srbske poljedelce in takoj od začetka stare srbski odpor, ali zmotila se je temeljito v svojih računih, ker so te divjaške, kulturne države nedostojne mere dosegla ravno nasprotni efekt, kakor so ga zamišljali dunajski aristokrati v skisanih svojih možganh: Srbi ne samo, da niso uklonili tilnika, nego so svoje glave ponosno vzravnali pokonci in zaklicali dunajskim aristokratom mogočnim glasom: mi se ne vedamo!

Pa ne samo to. Srbi so sedaj prišli do prepričanja, da jim najboljša trgovinska pogodba z Avstro-Ogrsko ne pomaga nič, ko Avstro-Ogrska tudi med narodne pogodbe krši po svoji volji, ako in kadar se ji to zljubi. Tudi oni Srbi, ki so do danes bili nasproti carinski zvezzi z Bolgarsko, so sedaj njeni pristaši, ker so izpreideli, kako zahrnba zna biti Avstro-Ogrska napram Srbiji in zato danes zahtevajo carinsko unijo z Bolgarsko oni, ki se dosedaj niso zanjo navduševali.

Avstro-Ogrska je hotela z enim udarcem steti sveže jugoslovansko gibanje, a doseglja je to, da je to gibanje zavzelo tolike dimenzijs, da se več ne da udušiti. Ves slovanski jug je danes solidaren, ves slovanski jug se je zbral okoli majhne, ali moralno močne Srbije, tega naravnega svoga središča — Avstro-Ogrska sama

je položila s svojim vedenjem napram Srbiji temelj, na katerem se sezida mogočna stavba, ki se bo imenovala: jugoslovanska federacija.

In zato smo izvenavstrijski Jugoslovani Avstro-Ogrski lahko hvaležni, da se je pokazala v popolni svoji nagoti!

Srbija mora vztrajati v težbi borbi, ki jo je začela voditi z Avstro-Ogrsko, to največjo sovražnico Jugovanan! Srbija se naj zaveda, da v tej borbi ni osamljena, ker so na njeni strani simpatije celega kulturnega sveta, a kar je še pomembnejše: njeni borbi ima ta krasen uspeh, da so postali enkrat vsi Jugoslovani enodušni v enem vprašanju **in zato Srbija ne vodi te borbe samo v svojem imenu, nego v imenu celega slovanskega juga!** Da, Srbija je v tej borbi mandatorata celega Jugoslovanstva. Sedaj prvič nastopa ves slovanski jug kot ena duša **in ta prvi slučaj polne jugoslovanske solidarnosti ne sme končati s porazom nego s popolno zmago!**

* * *

Danes je bila srbska prestolnica svedok sijajne manifestacije srbskega narodnega ponosa. Čez 10.000 trgovcev in drugih meščanov je zborovalo pod milim nebom, pred spomenikom velikega srbskega kneza Mihajla in je dalo duška svojemu ogorčenju napram Avstro-Ogrski. Oni, ki so najbolj prizadeti od carinske vojne — eksporterji — na katerih popustljivost je Avstro-Ogrska najbolj računala, so se na jodočneje zavezali kot govorniki za carinsko zvezo, a proti Avstro-Ogrski. Govoril je neki trgovec, ki je vsled zapretja meje izgubil že do sedaj čez 10.000 dinarjev — in govoril je ponosno, kakor samo Srb more govoriti, kadar se zahteva od njega, da se poniža pred tujem!

Vsi zborovalci so odšli, ko je bila odločna resolucija z velikanskim navdušenjem sprejeta, pred naučno ministrstvo, da se izroči resolucija ministrskemu predsedniku. Pred hišo,

kjer stanuje znani Živ. Balugdžić, ki za avstrijske krone deluje proti interesom svoje domovine, je množica ogorčeno klical: Doli z izdajalem! Doli z avstrijskim plačenikom.

Hišni gospodar je Balugdžiću odpovedal stanovanje z motivacijo, da v svoji pošteni srbski hiši ne mara imeti izdajalca. Balugdžić se je izrazil, da storiti Srbiji še eno nepriliko, potem pa odpotuje na Dunaj! — Avstria je sicer prepovedala uvoz živine iz Srbije, ali Balugdžića bo gotovo puštila čez mejo.

Ko so se manifestanti vrnili izpred naučnega ministrstva, kjer je ministrski predsednik z zadovoljstvom sprejal resolucijo, so udarili v sestem ogorčenju na uredništvo „Štampe“, ki je v tem sporu na strani Avstrie in takoj so zadoneli ogorčeni: Doli z avstrijskimi agenti! Doli z avstrijskimi plačeniki! A potem so padali na zid različni predmeti: črnilo, jajca itd., da je bil zid v momentu tako zamazan, da se ni mogel čitati napis. Slučajno je zraven črne pege od črnila priletelo jajce in množica je ironično klical: evo, črno-rumen barvo, to je program „Štampe“!

Parlamantarni položaj.

Dunaj, 29. januarja. Dasi je poljski klub pred nekaterimi dnevi izjavil, da pretrga vsakršno občevanje z ministrskim predsednikom, je bil včeraj predsednik poljskega kluba, grof Dzieduszycki pri ministrskem predsedniku ter je dalje časa konferiral z njim o političnem položaju. Ta dogodek pomeni, da se je politični položaj izboljšal. — Po konferenci je imel klub sejo, v kateri je grof Dzieduszycki izjavil, da bo poljski klub, kakor vsa leta dosedaj, tudi letos glasoval za rekrutno predlogo.

Volilna reforma.

Dunaj, 29. januarja. Izvršilni odbor nemških strank je danes sklenil, naročiti odboru četvorice, da dekuje z vsemi močmi na to, da dobe

sijajne epohe, ko se je vzbudila hravatska narodna in politična zavednost in se razvila do veličastne visočine tako, da je šel narod v vojno za svoj jezik in za svojo domovino, a je bil za prelito kri prevaran in za druge svoje žrtve.

Nasprotje med Hrvati in med Madžari je povzročilo vojno pod banom Jelačičem. V nevarnosti je bila takrat ne samo hrvatska samostalnost, nego tudi hrvatska narodnost. Madžarski šovinizem je s svojo besnostjo povzročil na Hrvatskem odpor, ki je končno povzročil vojno.

V obrambo svojih pravic in v prvi vrsti v obrambo svoje narodnosti, „za materinsku riječ“ so se Hrvatje zbrali pod zastavo Jelačiča. Ni dvoma, da je bil Jelačić resničen hrvatski rodoljub — ali bil je obenem tudi avstrijski general in kot tak pristopen prekanjenim spletkom dunajske vlade.

„Za materinsku riječ“ so šli Hrvatje v vojno, a bili so se in prelivali svojo kri za zmago dinastije; vodila jih je narodna požrtvovalnost, a njihove zmage so bile v pogubo za lastni narod. Hrvatje so upali, da jim prinese vojna neodvisnost domo-

Nemci po novi volilni reformi toliko mandatov, kakor jih zahtevajo (?).

Posl. Skedl je pripeljal odposlanstvo Nemcov iz Bukovine. Deputacija je bila pri ministrskem predsedniku in pri ministru notranjih zadev zaradi zagotovitve primernega števila mandatov bukovinskim Nemcem. Oba ministra sta obljubila upoštevati nemške želje.

Socialno-demokratična stranka je priredila včeraj več shodov za splošno volilno pravico. Na vseh shodih se je sprejela resolucija, v kateri delavstvo poziva vlado, naj čimprej predloži parlamentu načrt volilne reforme, ki pa ne sme s kakimi klavzulami oslabiti splošne volilne pravice. Posebno bi nastopilo delavstvo z najostrejšimi sredstvi, ako bi se hotelo podaljšati dobo stalnega bivanja, preden se komu prizna volilna pravica. To bi bil atentat na delavstvo.

Kriza na Ogrskem.

Budimpešta, 29. januarja. Konference, ki so se vrstile včeraj ponoči in danes dopoldne med vodilnimi osebnimi koalicije, so imele presenetljiv uspeh. Večina odločilnih politikov iz vseh opozicijskih strank se je izrekla za spravo. Vojaška vprašanja ostanejo za sedaj nerešena ter se pridrži njihova rešitev za poznejšo dobo. Obenem se je izrekla želja, naj se sestavi parlamentarna vlada že zaradi pravočasne parlamentarne rešitve trgovinskih pogodb. Gre se le še za to, ali bo mogoče pridobiti za mirovno akcijo in za vstop v ministrstvo skrajno levico, ki je najmočnejša stranka v opoziciji.

Z druge strani pa je došlo dokaj bolj pesimistično poročilo: „O današnjih sejih vodilnega odbora koalicije, ki je trajala do 8. zvečer, se je izdala kratka objava, iz katere je razvidno, da se še ni sprejal definitivni sklep. Grof Andrássy je poročal o cesarjevi poslanici, nakar se je začela burna debata, ki se bo nadaljevala jutri popoldne. Posl. Kosuth je pozval udeležnike, naj z ozi-

stan vprav sramotno, da se najdejo v njem ljudje, ki niso dovolj izvezbani v tej stroki.“

Te besede je govoril Vrbnik z izrazom izkušenega in premetenega goljufa.

Razpravil se je, da je bil le v blačah in raztrganih srajci, kot bi jo bile miši objedle.

Nekdo potrka in vstopil je denarni pismonošča.

— Anton Vrbnik!

— Jaz sem, ali je morda kaj denarnja prišlo?

— Iščem Antona Vrbnika, urednika lista Naturfreunda.

— To sem jaz, odvrne Vrbnik.

— Vi? — Tega vam ne morem verjeti, izkažite se!

Ali je bil Vrbnik vajen priti v tak položaj ali kaj, istina je, da je stopil k omari in privlekel iz malega predala par zamazanih spričeval kot izkaz svoje identitete s sprejemnikom poštne pošiljatve.

Vendar je denarničar še nekoliko dvomil.

— Vi ste urednik lista?

— Da, vrhovni urednik!

Še je nekoliko pomisiljal poštni mož, vprašal mene, če so Vrbnikove

LISTEK.

„Za materinsku riječ“.

Ksaver Šandor Gjalski, najodličnejši med živečimi hrvatskimi romapisci, je izdal novo delo, veliki roman „Za materinsku riječ“.

Gjalski imenuje svoj roman sicer skromno „slike iz četrdesetih godina“, v resnici pa je to v obliki romana pisana zgodovina in psihologija velikega hrvatskega gibanja one dobe — pravi zgodovinski roman, v katerem so orisane politične in socijalne razmere tistega časa, karakterizirani ljudje vseh slojev, ki so vplivali na razvoj razmer, obrazložene ideje, ki so vodile pripadnike različnih struj in pojasmnjena psihologija one dobe.

Že v svojih novelah „Iz varmejških dana“ je Gjalski pokazal, kako natančno pozna leto 1848., takratne razmere in ljudi in kako nedosežno jih zna opisati s svojim blestičim in vendar tako ljubeznim elegantnim slogom.

Gjalski je bil od tedaj takoreč predstavljan, da ustvari sliko one

vine in narodno svobodo, a prinesla jim je dunajski absolutizem, politično in narodno robstvo.

Vse to je Gjalski v svojem romanu plastično predočil čitateljstvu; podal nam je živo sliko tiste dobe.

Popisal je postanek hrvatskega narodnega gibanja, konflikt z Madžari in mišljenje in naziranje naroda in zastopnikov raznih strank, vse to na historičnih osebah; popisal polet, ki je prešmil narod in bridko razočaranje, katero mu je prinesla vojna.

Ne da se na kratko označiti, kako psihološko pravilno je Gjalski razumel vse dejanje in izvedel vse značaje, zlasti Jelačiča in pa dvoljčnost dunajske vlade.

Gjalskega romana je monumentalno delo, umotvor, kakršnih je malo v jugoslovanski književnosti.

z-r.

Ko sem bil urednik.

Spisal Bistričan.

(Dalje.)

Domov prišel zvem že na hodniku od gospod, da je denarni pismenošča prinesel poštno nakaznico, po kateri pošlje nekdo iz Celovca 30 kraj-

carjev kot naročimo za četr leta. S hudobnim nasmehom mi je to pripovedoval, jaz pa sem oblastno odprl ureniška vrata in jih jezno zaloputnil za seboj.

Drugo jutro je prišel Vrbnik s svojega potovanja. Bil je slabe volje in še sezul se ni, kakor je bila sicer njegova navada, da je bos hodil po redakciji.

„Slabo sem opravil, je dejal in se usedel tik okna, nobenega solda nisem dobil. Moj prijatelj noče metati denarja ven, ne da bi vedel, zakaj ga dá. Obljubil je, da pride pogledat, kako stoejo finančne razmere pri listu. Plahtal sem ga, da imam že 1000 narodenikov, da pa so mi prvi tiskarski stroški in razne nabave pozrli tiste desetake, a vseeno nisem mogel spraviti iz njega nič. Ne kaže mi zdaj drugega, kot da se oprinem kake prav pretkane goljufije.“

„Le glejte, da ne pridevate v dotočko s paragrafi!“ sem ga opozoril.

„Neumnost! Kogar zapro, je kriva vedno le njegova neprevidnost ter nemarnost, ker se ne zna dovolj zavarovati. Kaj mislite, da pridejo vse goljufi pod ključ? Še deseti del ne! Po mojem mnenju je pa za goljufski

smemo „hvala“. Napovedal nam je drzno vojno. Za to je sposoben samo Dunaj. Toda naj ve: Srbi niso kukavice. Naj Dunaj izve, da smo 48. leta storili velik greh. Greli smo kačo na svojem srcu... Ne grozimo. Igrati hočemo z odkritimi kartami. Grožnje in psovke prepustimo „Neue Freie Presse“ tudi quanti. Mi le izjavljamo, da se hočemo boriti. Nastopil je rešilni trenotek. Pijemontu balkanskih narodov, čuvaju balkanskega polotoka je napovedana carinska vojna, ta vojna je za svobodo. Politična vojna brez ekonomske neodvisnosti ni svoboda. Ker se principi Avstrije — divide et impera — kosajo s carinsko zvezo, pravzaprav s principom „Jugoslovani zedinite se!“, je pogazil Dunaj najelementarnejše principe, opsal Srbijo ter napovedal carinsko vojno. Bodil nam geslo: Sedaj ali nikoli!“

Sofija, 29. januarja. Na protest turške vlade proti srbsko-bolgarski carinski zvezi je bolgarska vlada odgovorila, da je Bolgarija samostalna država in kot tako ima pravico, sklepati trgovinske pogodbe. Nobena določba berolinske pogodbe ne daje Turčiji pravice, se vmešavati v notranje bolgarske zadeve. V ostalem pa je ta zveza Turčiji preje koristna kot škodljiva.

Spravljiva Nemčija?

Pariz, 29. januarja. Povodom rojstnega dne nemškega cesarja je tukajšnja nemška kolonija priredila svečan obed, pri katerem je imel nemški poslanik knez Radolin miroljubben govor. Izrekel je nado, da bo maroška konferenca poravnala vsa nesporazumljjenja med Nemčijo in Francijo. Stalno zblževanje med Nemčijo in Francijo je najbolje jamstvo za svetovni mir. Nemški cesar želi živeti z vsemi sosednjimi državami v miru in priateljstvu, med take države šteje tudi Francijo. Cesar je pripravljen ponuditi roko v sporazumljjenje.

Danski kralj Kristijan †.

London, 29. januarja. Iz Kordanja je došla brzjavka, da je ravnikar umrl danski kralj Kristijan IX. Pokojni je bil najstarejši vladar ter so ga sploh zaradi rodbinskih zvez z evropskimi vladarskimi hišami nazivali „oče Evrope“. Rojen je bil 8. aprila 1818. V dobi 88 let je doživel vse sladkosti in brdkosti, ki so sploh namenjene človeku na svetu. V miodosti se mu pač že sanjalo ni, da bo kdaj kraljeval. Njegova rodbina vojvodov Glücksburg je živila kot dobri grščaki. Ko je prišlo do spora med Dansko in Nemčijo, so bili vsi njegovi moški sorodniki na strani Nemčije, le vojvoda Kristijan se je zavzel za dansko stvar. In to mu je pripomoglo do prestola pri močni danski opoziciji, ko je umrl kralj Friderik VII. brez otrok. Sicer so Kristijana proglašili za prestolonaslednika zastopniki velesil leta 1852., nakar sta

trditve istinite in ko sem mu to pribrdil, je vzel nakaznico in jo dal podpisat Vrbniku. „Naj se že vrag obesi za teh 30 soldov,“ je dejal odstevajoč tri desetice sumljivemu sprejemalcu ter odšel hitrih korakov. Pa ne, da bi se bil bal kakega roparskega napada?!

Vrbnik je bil pa brezmejno vesel sprejetega denarja.

To je začetek,“ je vriskal pred menoj in skakal po sobi kot nor, „majhen začetek, a začetek je le. Tega denarja ne smem izdati, skrbno ga moram hraniti, biti mora za seme, ki bo obrodilo mnogobrojen sad.“ In zavil je tri desetice v papir, katerega je dejal v skrit predal in ga zaklenil.

Popoldne je moj šef dobil brzjavko, na kar je odhitel na kolodvor in se odpeljal z vlakom. Obljubil je, da se vrne čez dva dni.

Dva dneva dolgočasja sta minula, a Vrhnik ni bila od nikoder. Tudi naslednji dan ga ni bilo. V meni se je vzbudil sum, da svojega gospodarja ne bom videl več, ali vsaj kot „vrhovnega redakterja“ ne. Zato tudi za prihodnjo številko listovo nisem nič pripravljal, ker bi bilo škoda truda, če bi si ga zastonj nakladal.

(Konec priča.)

ga danski zbornici po hudem nasprotnju priznali. V boju z Avstrijo in Prusijo je izgubil Šlezvik in Holstein. Izgubo pa so Danci kmalu preboleli. Zato pa je bil kralj Kristijan srečen v zakonu, kakor le malokdoter je njegova sreča tudi odsevala na celo kraljevinu. Imel je šest lepih in nadarenih otrok, tri sine in tri hčerke. Najstarejši sin, prestolonaslednik Friderik, se je oženil s švedsko-norveško princezinjo Lujizo, in njun sin Karel je ravnokar postal norveški kralj. Drugi Kristijanov sin Juri, je bil izvoljen za grškega kralja, ki se je poročil z rusko veliko kneginjo Olgo. Hči princezinja Dagmar je bila omožena z ruskim carjem Aleksandrom III. Starejša hči Aleksandra ima angleškega kralja Edvarda, dočim je princezinja Thyra omožena s kumerlandskim vojvodo Ernestom Avgustom.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 30. januarja.

K dr. Furlanovi aferi. Danes zglašila sta se dva gospoda častnika — en major in en nadlajtnant — v deželnem odboru pri dr. Tavčarju, ter mu naznana, da sta gospoda brambovska častnika dr. Furlana, ki je bil nekdaj tudi brambovski častnik, morala zastopati, da je pa ta ni bil informiral, da ju zadevo sprožil pri disciplinarnem svetu. Prosila sta, da naj se stvar v časopisih več ne razpravlja. S tem je zadeva za sedaj dognana, in vsaj v našem listu se ne bode več razpravljala.

Farški delirij. Duhovne posode pri Slov. "nare. Škofovska cerkev se popravlja, in kanonik Erkar je dobil nalog, da je beračil pri faranih okrog. Priberačil je tudi k dr. Tavčarju, ki je dal, kakor piše "Slovenec", večjo svoto. In to daje škofovemu listu povod, da se iz darovalca pošteno norčuje. To so kavalirji, ti "Slovenčevi" kanoniki. Sicer pa, če vas bode denar, ga lahko izročite magistratu za mestne uboge! Pa bo vse v redu!

Vera ima prednost pred narodnostjo! Pred leti je še naša klerikalna stranka odkrito zastopala to načelo in "Slovenec" je v člankih in noticah dokazoval, da je narodnost vsekdar podrediti veri. Kaj narodnost, samo da se vera hrani, to je bil vodilni motiv vse klerikalne politike. Pri takšnih nazorih v klerikalni stranki se pač ni čuditi, da se je našel na Koroškem slovenski klerikalec, prefekt Podgorje, ki je naglašal, da za koroške Slovence v narodnem oziru itak ni več rešitve, naj Slovenci zbog tega opuste nadaljni boj za svojo narodnost in svoj jezik in se strnejo s klerikalnimi Nemci v eno politično celoto, da s tem rešijo vsaj svojo vero, zakaj človeku mora biti vera glavna, narodnost pa samo postranska stvar. Takšna načela so klerikalci dlje časa oznanjali. Ko so pa uvideli, da zbog teh svojih nazorov, ki so jih javno propovedovali, izgubivajo med narodom vedno več tal, so spreobrnili svoj plašč po vetrnu, spremenili svojo taktiko in postali iz črnih internacionalev navidezno najnavdušenješi narodni radikale. In da dokumentirajo svojo narodno radikalnost še bolj, so letos vrgli od sebe katoliško ime in se prekrstili v slovensko ljudsko stranko, iz samokatolikov so torej kar preko noči postali samoslovenci. Da je ta slovensko-narodni plašč klerikalcev slepilo, pesek v oči nerazsodni množici, smo imeli že opetovanje priliko pokazati in dokazati. Kakor je znano, družijo klerikalce vseh dežel in narodov ista načela in isti nazor, kar je povsem naravno, ker stope vsi pod enim vodstvom — pod rimsko komando, kateri se morajo brezpogojno vsi pokoriti. Ako torej poda eden izmed klerikalnih kolovodij, naj si bo že te ali one narodnosti, kakšno programatično izjavo, je to toliko, kakor da bi dočito izjavo podali vsi voditelji klerikalnih strank vseh narodnosti. Zato je veleznamenita enuncijacija voditelja nemške klerikalne stranke, dr. Ebenhocha, podana na občnem zboru katoliškega "Volksvereina" za Gornje Avstrijsko, v kateri je nagla-

šal, da mora vera vedno imeti prednost pred narodnostjo in da si smejo klerikalci iskati samo take zavezni, s katerimi jih družijo ista načela glede vere in domovine. Kakor je razvidno iz gornjih naših izvajanj, zastopajo naši klerikalci ista načela, kakšna je izgubila število, njih izborni gmotni položaj, družbin namen, njih velik vpliv na ljudstvo na deželi itd. Čudno ni torej, da družba peša in če pojde tako naprej, bo čez kakih 30 let delovala le še tretjina sedaj obstoječih podružnic. To bo zakrivila naša duhovščina, ki ima za vse drugo vedno dovolj časa, le za narodno delo in prosveto nič.

Za vzgojo mladine katoliška duhovščina že petdeset let ni storišča nič. To trdi "Slovenec", ko piše v oceni Kržičeve knjižice "Kratka katehetika s praktičnimi pojasnili" doslovno: "Odkar so Slomškove "Drobčinice" leta 1855. objavile "Katehetika", ki jo je sestavil Jožef Rozman, še ni prišla na svetlo knjiga, ki bi jo bolj potrebovali, kakor je ta, ki jo zgoraj omenjam. Ne da se tajiti, da je zlasti zadnja leta katehetično slovstvo nekako zastalo. Ni čuda! Druge stvari, ideje, ki zanimajo najširšo javnost, so splavale v ospredje in tako je leglo v ozadje to, kar ne zadeva širokih slojev." "Učiteljski Tovariš" pravi na to: To je bridka lastna obsooba! Od leta 1855, torej že petdeset let, uganjajo naši kateheti samo politiko, zato po jasnem "Slovenčevem" besedilu niso tekoma pol stoletja storili ničesar za katehetično slovstvo! To je žalosten dokaz, da nimajo naši klerikalni politični pustolovci nobenega smisla za svoj pravi poklic, da jim je vzgoja mladine in lastna izobražava deveta brig in da je le politično komedijantstvo njih glavni posel. Pol stoletja izgubljenega! To je brezvestna lahkotmiselnost, ki je tako grda in brezprimerja, da jo je moral obsoediti celo "Slovenec"! Ker kateheti ne vrše svoje dolžnosti, zahtevajo, da naj jo učiteljstvo vrši mesto njih. Predzadnji "Domoljub" pripoveduje namreč, da je neka učiteljica na Vičavskem sklenila, da bo ob nedeljah nadzorovala pri maši otroke, da se ne bodo nesposobno vedli. Pa kaj se zgoditi? "Domoljub" pripoveduje: "Omenjena učiteljica dobi od svojega naprednega tovariša pismo, v katerem je stalo: "Vi delate nečast učiteljstvu, ker opravljate mežnarški posel." Osel! jaz pa mislim, da bi bilo edino le koristno za učitelja, ko bi prišel ob nedeljah v cerkev in pazil ondi na otroke, da se spodobno vedeo. Ljudstvo bi ga videlo v cerkvi, ljubilo bi ga in ga spoštovalo. Toda učitelja ni in otroci se vedo divje in surovo. In ljudstvo maje z glavo in si misli: Kaj, takem u brezvercu naj povišajo plače, sraj še tega ne zaslubi, kar ima, sraj nam ne bo drugega vzredil kot — divjake!" Seveda so te zadnje besede besede tistega "ljudstva", ki se valja po farovih. "Učiteljski Tovariš" pa pristavlja: Ta klerikalna "Domoljubova" prisma bi morala vedeti, da je le njegov v krvda, ako se ne vedejo v cerkvi dostojno. Saj je vendar katehetova dolžnost, da dopove otrokom, kako se morajo vesti v cerkvi. Ako pa se niso duhovniki petdeset let brigali za veronauk, potem ni čuda, da so ljudje v cerkvi divji, namesto da bi bili pobožni. Vipavski "Domoljub" farizej bi moral vedeti, da ni učiteljeva nit učiteljicna dolžnost, da bi opravljala službo policaja. Nadzorjata otroke le tedaj, kadar je šolska maša."

Družba sv. Cirila in Metoda in naša dohovščina. Družba sv. Cirila in Metoda ima 151 podružnic, a izmed teh jih za leto 1904. 66 ni poslalo nobenega vinarja vodstvu. Na Kranjskem jih izmed 67 podružnic ne deluje 26, na Štajerskem pa izmed 40 — 14. Ako primerjamo število odbornikov v imenovanih dveh deželah, vidimo, da jih je na Kranjskem duhovnikov 23, učiteljev 31, na Štajerskem pa duhovnikov 21, učiteljev pa 28. Iz tega je razvidno, da duhovniki na Kranjskem in Štajerskem ne kažejo tiste navdušenosti za družbo kot učitelji, kar se mora kot tako značilno poudarjati, ako se še upošteva njihovo večje število, njih izborni gmotni položaj, družbin namen, njih velik vpliv na ljudstvo na deželi itd. Čudno ni torej, da družba peša in če pojde tako naprej, bo čez kakih 30 let delovala le še tretjina sedaj obstoječih podružnic. To bo zakrivila naša duhovščina, ki ima za vse drugo vedno dovolj časa, le za narodno delo in prosveto nič.

Tržaškemu magistratu se jemljo njegovi posli. Tržaški magistrat je oskrboval doslej posle politične oblasti prve instance in zadeve okrajnega solskoga nadzorstva. Ti posli so se mu včeraj odvzeli in jih bo opravljala na novo ustanovljeni "namestinski svet tržaški".

Repertoir slovenskega gledališča. Iz pisarne "Dramatičnega društva" se nam piše: Danes se predstavlja prvič na slovenskem odrusu v igroščak "Sovražnik ljudstva". Glavno vlogo igra ravnatelj hrvatskega deželnega gledališča gosp. Andrija Fijana. V petek, dne 2. aprila boste dve predstavi, popoldne ob 2¹/₂ kot ljudska predstava ob značnih cenah "Potujem s hčerkom" — veseloigrka, ki je na 1. predstavi doseglja popoln uspeh. Zvečer se poje tretjič v sezoni krasna opera "Carostrelec". Popoldanska predstava se prične ob 2¹/₂ radi tega, da se morejo obiskovalci te predstave tudi udeležiti velikega koncerta "Glasbene Matice" v "Unionu", ki se prične ob 5. uri. Rodoljubom z dežele se nudijo dne 2. februarja izvanredni užitki in razvedrila.

Verovšek in Nučič v Trstu. Piše se nam iz Trsta: V nedeljo smo imeli tukaj reprizo Govekarjevih "Legijonarjev" ob gostovanju gospodov Verovšk in Nučiča. "Legijonarji" so sicer z literarnega stališča nekaj, nad čemer bi se človek bridko zjokal, a gledališkotehnično imajo pač vse, kar potrebuje igra, da dosegne efekt ... in če povrh še igrajo igralci, kakor so Verovšek, Nučič in Zofka Štular in če pevci pojedine poje tretjič v sezoni krasna opera "Carostrelec". Popoldanska predstava se prične ob 2¹/₂ radi tega, da se morejo obiskovalci te predstave tudi udeležiti velikega koncerta "Glasbene Matice" v "Unionu", ki se prične ob 5. uri. Rodoljubom z dežele se nudijo dne 2. februarja izvanredni užitki in razvedrila.

Verovšek in Nučič v Trstu. Piše se nam iz Trsta: V nedeljo smo imeli tukaj reprizo Govekarjevih "Legijonarjev" ob gostovanju gospodov Verovšk in Nučiča. "Legijonarji" so sicer z literarnega stališča nekaj, nad čemer bi se človek bridko zjokal, a gledališkotehnično imajo pač vse, kar potrebuje igra, da dosegne efekt ... in če povrh še igrajo igralci, kakor so Verovšek, Nučič in Zofka Štular in če pevci pojedine poje tretjič v sezoni krasna opera "Carostrelec". Popoldanska predstava se prične ob 2¹/₂ radi tega, da se morejo obiskovalci te predstave tudi udeležiti velikega koncerta "Glasbene Matice" v "Unionu", ki se prične ob 5. uri. Rodoljubom z dežele se nudijo dne 2. februarja izvanredni užitki in razvedrila.

Ali bo boj proti jetiki uspešen? Ni še davno tega, kar so bile koze ena najstrašnejših nalezljivih bolezni. Vsako leto je več tisoč ljudi umrlo za njimi, mnogo pa jih je bilo spačenih za vse njihovo življenje. Danes pa mlajši zdravnik koz niti ne pozna več. Še v zadnjih desetletjih provzročal je legar mnogoštevilne razširjene epidemije, ki so ugonabljale stotine na stotine ljudi. Danes pa, ko je že skoraj povsodi, tudi v manjših občinah na deželi, preskrbljeno za zdravo pitno vodo in so na razpolago razkuževalna sredstva, nastopa legar le še sporadično, to je v posameznih slučajih ali pa k večjem v majhnih epidemijah, ki se dajo lahko izolirati in odpraviti. Še pred kratkim je vsaka mati trepetala pred davico. Leto za letom je ta kužna bolezen pomorila nebroj otrok, mnogo jih je pa spravila v smrtno nevarnost, če se ni koj izvršila težavna operacija. Danes pa, ko imamo v cepivu proti davici izvrstno zdravstveno sredstvo, izgubila je ta kuga svoje grozno lice, onih nevarnih komplikacij, ki so zatevane nujno operacijo, pa ne vidimo več nastopati. Odkar je uvedeno Pasteurjevo cepljenje proti stečkini, umrje le še 1 na 200 ugriznih, med tem ko jih je preje umrlo 12 na 100. Oglejmo si še malarijo ali mrzlico. Ta kuga je v mnogih pokrajnah tako ljuto razsajala, da nihče ni ostal zdrav, da so vsi prebivalci oboleni, mnogi umrli, mnogi pa hirali vse njihovo življenje. Odkar so učenjaki spoznali, da prenašajo komarji provzročitelje te kuge od človeka do človeka in odkar se je v kininu dobito izvrstno zdravstveno sredstvo, začenja malarija povsodi ponehavati. V krajih, ki so bili radi malarije preje odrezani od vsakega prometa, razvija se živalno življenje, cvete sedaj obrt in industrija. — In po teh velikanskih uspehih, ki so se dosegli pri vseh infekcijskih boleznih, naj bi se prijetki ničesar ne dalo doseči? Ravno nasprotno; jetiko je lajše odvračati, kakor druge bolezni, treba je le zadostnih sredstev, treba je, da sodeluje vse razsodno občinstvo in da podpira ona podvetja in društva, katerih namen je boj proti jetiki!

Plesni venček pevskega zboru "Glasbene Matice". Marsikaterem je še v spominu, kako prijetno in neprisiljeno se razvije zabava na teh plesnih venčkih. Sodeč po zanimanju, ki se že sedaj kaže, bo ta plesna prireditev zelo dobro obiskana — zabava bo torej — kakor dosedaj še vsako leto animirana in neprisiljena. Pevski zbor "Glasbene Matice" pač zaslubi s toliko svojo požrtvovljnostjo za koncerte — posebno v letosnji seziji, ko nastopi dne 2. sredočana v teku štirinajstih dni tretjič pred koncertno občinstvo, da se ga podpira tudi pri zabavnih priredbah. 3. sredočana torej vsi prijatelji neprisiljene in animirane zabave na plesni venček pevskega zboru "Glasbene Matice"!

Generalna skušnja za tretji veliki oratorijski koncert "Glasbene Matice". Marsikaterem je še v spominu, kako prijetno in neprisiljeno se razvije zabava na teh plesnih venčkih. Sodeč po zanimanju, ki se že sedaj kaže, bo ta plesna prireditev zelo dobro obiskana — zabava bo torej — kakor dosedaj še vsako leto

Planinski večer s predavanjem g. dr. Jos. Oblaka "Sloveni s potovanja v Bosno in na Bjelšnico, kraljico Bosne", se vrši v sredo, dne 31. t. m. točno ob polu 9. zvečer v restavraciji "Narodnega doma". Odbor "Slovenskega planinskega društva" opozarja člane in priatelje vnovič na to predavanje in jih vabi k obilni udeležbi.

Občni zbor šišenskega Sokola

Dne 6. t. m. se je vršil društveni občni zbor v telovadnici ob navzočnosti samo 26 članov. Starosta brat Z a k o t n i k se zahvaljuje sklepčnost ter jim zaklječe sokolski: "na zdar!" Tajnik br. Furlan nato poroča o delovanju odborovem in društva sploh. Odbor je reševal važne in važnejše zadeve v 13 sejah ter sklical na dan 24. septembra l. l. izredni občni zbor, ki je volil 6 delegatov na zvezni občni zbor. Neizprosna smrt nam je pograbilna v preteklem letu tri ugledne naše ustanovnike, katerih prvi je izdihnil svojo blago dušo dne 8. aprila velezaslužni biskup Jos. Strossmayer v Djakovu, katerega pogreba se je udeležila deputacija 3 članov. Kinalu za istim nam je umrl

Zmagoslav Zor in dr. Gregor Krek, katerih pogreba se je udeležila istotako deputacija v društveni opravi. V znak žalovanja se navzoči dvignejo iz sedežev. Društvo je imelo dva pešizleta, in sicer dne 21. maja na Skofijico in dne 18. junija čez Šent Vid v Tacen, Gameljne in čez Černuče zopet nazaj; oba izleta sta bila skupna z ljubljanskim Sokolom. Nadalje se je udeležilo društvo korporativno izleta na Jesenice dne 6. avgusta l. l. ter odprtka Prešernovega spomenika v Ljubljani dne 10. sept., obakrat združeno s slovenskim Sokolstvom. Dalje poroča brat tajnik, da je društvo priredilo svojo vrtno veselico z javno telovadbo dne 2. julija l. l. pri Koslerju, katera se je gmočno in moralno dobro obnesla. Ljubljanski Sokol se je udeležil te prireditve v lepem številu, za kar hvala. Šišenska čitalnica je pripomogla s pevskim sporedom in častite šišenske dame z nabiranjem dobitkov, za kar srčna hvala. Nato poroča v imenu odsonstnega brata blag. brat Klobočar sledče: društvo je štelo koncem l. l. 18 ustanovnih in 88 rednih čl. nov. Vrednost inventarja z 10 odstot. odbitkom za porabo znaša 1706 K 10 h, ki je popolnoma izplačan; skupnih dohodkov je bilo 1258 K 40 h, stroškov 865 K 28 h, torej 393 K 12 h dobička. Načelnik poroča o obisku telovadbe bratov Sokolov, ki je štel v 153 urah 1421 bratov; najmanjši obisk 4, srednji 7, največji 15 telovadcev. Naraščaja je vpisanega od 1. oktobra l. l. 80 solarjev, telovadnih ur v teh treh mesecih je bilo 39, udeležba v skupnem 1016 solarjev. Vajencev je bilo v 104 telovadnih urah 1920, najmanjši obisk 4, srednji 7, največji 14 vajencev. Na izletu na Jesenice je nastopila vrsta na orodju ter 14 telovadcev pri prostih skupnih vajah. Na društveni vrtni prireditvi pri Koslerju dne 2. julija l. l. sta nastopili dve vrsti telovadcev na orodju ter 8 telovadcev z vzornimi vajami; naraščaja je nastopilo ta dan 36, ki so izvajali vaje s palicami ter 12 skupin, katere je ustavil brat Kancler iz Ljubljane, hvala mu! Načelnik zaključi svoje poročilo z željo, da bi se zanimanje za društvo in telovadbo povečalo in pomnožilo. Nato je bila volitev odbora; z vzklikom je bil izvoljen starosta brat Ivan Zajontnik in na predlog vladitelskega zborna načelnik br. Aleks. Kostnappel; ostali odbor, ki se je volil po listkih, je sledili: podstarosta br. Dragotin Klobočar, blagajnik br. Fr. Humer; tajnik br. Dr. Furlan, orodjar br. Fr. Novak; odbornika br. Rudolf Zahradnik in br. Fr. Železnik; namestnika brata Jos. Kranjc in Stanko Legat. — Ker se niso ta dan volili delegatje za občni zbor Zvezne, se sklice izredni občni zbor na dan 11. februarja t. l. Br. tajnik je odpotoval nenadoma in ker nekateri bratje odborniki žele odborništvo, ki so ga sprejeli zato, ker drugih ni bilo navzočih in ker so v telovadnicu preveč obremenjeni — odložiti, zato se vrši tudi popolnilna volitev odbora. K.

Gospod tovarnar Valentín Krisper v Radečah blagovolil, je darovali za zastavo pevskoga društva "Kum" 40 K. V imenu društva se za ta blagi dar iskreno zahvaljujeta: Rudolf Est, V. Jamšek, t. č. predsednik, t. č. tajnik.

Zlati jubilej. Jutri praznuneta v Kranju gosp. Ivan Šumi, mesar in posestnik, ter njegova soprona gospa Marija Šumi in roj. Polak v krogu najožih sorodnikov zlato poroko.

Oj ta „marinekapitan!“ Piše se nam: V Št. Vidu na Dolenskem smo postali zadnji čas presrečni, ker smo dobili tako vnetega kaplana — „marinekapitana“. Da ga je "Slovenski Narod" malo poščetgal, ga je strašno zasrbelo. No, pa ga še lahko malo popraskamo! Na vsak način hoče

izvedeti, kdo je pisal oni dve notici o njem v "Slovenskem Narodu". Rekel je, da bo nastopil "drugo pot". Adijo, g. urednik, in povedali bodete, kakšen je ričet! Da je on brunna duša, evo dokaz! Pri velikonočnem izpraševanju je tako milo moledoval, da so si ženice kar oči brisale. Pravil jim je, kako so ljudje hudobni, da ga blatijo v časopisih, ki so tako "umačani" in povrhu še od škofa prepovedani, njega, ki je tako nedolzen, krotak in iz srca ponižen. O, ta hudobni svet! Saj je vendar naš kaplan Gnidovec za vse dobro vnet! Tako tudi za klerikalne poslanice-kimovce. Te dni so imeli tudi možje velikonočno izpraševanje, pri katerem jih je že pripravljaj za bodoče volitve. Hvalil je klerikalne poslanice na vse pretege, koliko dobrega so že storili za to ubogo ljudstvo, kako so močni in kakšen strah imajo vsi pred njimi. Gorje tistemu, ki bi se jih protivil! Da ni samo malo povzdigoval v nebesa našega, za umetnost preynetege škofa, se ume. Na vsak način hoče postati kmalu kje fajomerster in se misli škofu prikupiti. Zato je tudi v nedeljo spuščal ogrijene strele s prižnice v obliki živega pri-povedovanja o pregrešnosti plesa. Ko je ravno razkladal najtemnejšo stran plesa, je tako milo vzdihnil in malo počakal. Bog ve, česa se je domislil! Ko bi nam hotel povedati, kupimo precej sto litrov fižola za škofove zavode. Da, g. urednik, on lahko govori zoper ples, ko ima samo mlade in lepe marinarice, ker stare je že davno izbacnil. Samo da je v Marijini družbi, pa pride človek gorak v nebesa — seveda, če ni mrzlo! Kako je tudi ternal, da so ravno v krajih, kjer "gospodje" najbolj goreče delujejo, največji pijanci. Na čuda, saj je vendar čisto naravno, g. kaplan, tam so največji klerikalci, torej tudi največji pijanci. Škofu pa resno svetujemo, da pošlje g. Gnidovca kam za župnika ali naj ga pa prestavi, ker si to vsi resni tu želijo. Če se to kmalu ne zgodi, bomo pri večerni molitvi do-stavili: "Reši nas ga, o Gospod!" Amen za danes in na svidenje!

Eksplozija na Jesenicah. V nedeljo zvečer je nastala v Martinovi fužini kranjske industrijske družbe na Jesenicah eksplozija, vsled katere se je udrl obok in bil en delavec smrtno ranjen.

Lovski ples v Lescah bo dne 17. svetčana.

V rokovnjaškem taboru. Pod tem naslovom priredi "Narodna čitalnica" v Kamniku velik kostumen ples v nedeljo dne 4. februarja v svojih prostorih. Da bodo ta ples posebno zanimiv, za to poskrbi pomnožen čitalniški odbor. Kakor je bila enaka prireditev pravi rendez-vous vse kamniške in okoličanske intelligence še vsako leto, tako bodo tudi letošnja prireditev se pridružila prejšnjim. Kostumirancev nudila se bodo v rokovnjaškem taboru velika presenečenja. Vabila so se ravnokar začela razpošiljati in se prosijo vsi č. rodnjubi, ki bi morda po neljubi pomoti ne prejeli vabila, da se blagovolijo zglašiti pri čitalniškem odboru.

Logaški samci prirede svoj plesni venček dne 11. svetčana 1906 v prostorih hotela "Kramar" v Dol. Logatcu. Ker je njihov lanski plesni venček še gotovo vsem udeležencem v najboljšem spominu, se je nadejati tudi letos največje udeležbe. Pri plesu svira godba c. in kr. pespolka št. 27 iz Ljubljane.

Ponesrečena ženska. V vasi Cvišterji pri Kočevju so se splaščili konji, ki so peljali voz poln dry in na katerem je sedela žena žganjekuharja Melca. Žena, ki je bila v nosečem stanju, je padla na tla, se pobila na rokah in nogah in ostala nezavestna. Ko so jo prinesli domov, je porodila mrtvega otroka. Ni upanja, da bi okrevala.

Strajk v Trbovljah. Položaj je nespremenjen. Včeraj je šlo nekaj štrajkujočih rudokopov delat, dočim je večina stavkarjev ostala pri svojih zahtevah. Ker nočejo delavci nič slišati o kakem popustu napram družbi in so se tudi pogajanja razbila, se morda štrajk ne bo tako kmalu končal. V Zagorju se dela brez kakega kalenja naprej.

Konkurz. Tvrda Anton Suess v Gradcu je prišla v konkurs. To je tista firma, ki je davčnim izterjevalcem po Slovenskem pošiljala pisma, naj bi ji naznanihali naslove krojačev svojega okraja, da bi jih Suess potem dobil v svoje krempje.

Strel s kamenčki. Pri po-sestniku Lusiču v Suhu pri Škofičah na Koroškem so sedeli v sobi dve deklici in dva mladeniča ter gospodar ter igrali. Naenkrat je močan pok prestrahl navzoče, v tem je pa že odletela svetilka izpod stropa. Ko so dobili drugo luč, so dognali, daje nekdo ustreli s puško, v katero je nababal male kamenčke in napravil precej škode po sobi. Zaprli so po-sestnika Ivana Žimo, ker je na sumu, da je to izvršil.

Zaščito srce. Kakor smo poročali, so v tržaški bolnici pred ted-

nom zašili srce delavcu Čavuliju, katerega je njegov tovariš sunil z nožem. Čavul je zdaj umrl, avkoravno so imeli zdravnik veliko upanja, da ga ohranijo pri življenju.

Nesreča. 25letni Egidij Svetičič v Trstu je ponesrečil na grozen način. Z levo nogo je prišel pod koleso težko obloženega tovornega voza, pri čemer mu je bila noga popolnoma odrezana.

Brazilijski konzulat na Reki. Cesar je ogrskemu podaniku Hugonu Eidlitzu na Reki dovolil prevzeti mesto brazilijskega honorarnega konzula.

Panorama-kosmorama. Mor-ska bolezen in druge težave napadajo človeka, če se poda čez morje v daljne kraje. Taka se godi nadavno onemu, kdor si je hotel ogledati otok Cejlona in njegove znamenitosti, pa ni bil vajan morja in vročega podnebja. Panorama-kosmorama pa skrbi, da si Ljubljancani ne nakopljejo morske bolezni, zato je ta teden razstavlja imenovani otok Cejlona. Priznati se mora, da ta serija spada med najlepše, kar jih je doslej bilo videti v tem podjetništvu. Zunaj na ulici ti reže oster mraz v ušesa in obraz, takoj pa lepo v božjem miru občudujejo cejlonsko prebivalstvo, rastlinstvo in vedno jasno podnebje. Voziš se po širokih rekah, na obeh straneh pa se priklanjajo velikanska palmova drevesa in te varujejo pekoče vročine. Pri priložnosti so greš kopat, samo ženirati se ne smeš Malajk in Indijk, ki se kopljajo s teboj. Ko se tega naveliča, greš ogledovat raznega poslopja. Bogat posestnik te bo sprejel v lepi zidani hiši, pokriti z moderno opoko, pri Indiju si pa še noter ne boš upal, ker se bojni, da se ti vsak čas vse podere na glavo. Ko pa zaleda velikanske stavbe z električno razsvetljavo, izpredviš, da se Cejlonec že odpira kolikor toliko evropska kultura. Seveda ta opis tatedenske serije ni niti senca lepote, ki je je deležen vsakdo, kdor si utrga 30 vin. in si privošči mirno in poučno zabavo v Panorami-kosmorami. — Prihodnji teden potovanje po Rimu, Neapolju, Pompejih in drugih italijanskih mestih.

Trpinčenje živali. K dežel-nemu dvoru dovažajo premog. Pri pripravi na Zaloški cesti pod voz električne cestne železnice mestni ubožec 88letni Matevž Velkovrh in se tako poškodoval, da je v deželnem bolnišnici že isto noč umrl.

Šramelj-kvartet koncertuje jutri zvečer v kavarni "Prešeren". Začetek ob 9. uri. Vstop prost.

Nesreča. Snoči ob polu 8. je prišel na Zaloški cesti pod voz električne cestne železnice mestni ubožec 88letni Matevž Velkovrh in se tako poškodoval, da je v deželnem bolnišnici že isto noč umrl.

Delavske gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 40 Hrvatov, 20 Slovencev in 19 Macedoncev. V Heb je šlo 20, v Inomost 16, na Jesenice 20, v Scheibbs pa 17 Hrvatov.

Izgubljene in najdenе reči. Olga Gregoretijeva je izgubila črno usnjato denarnico s 17 K. — Gospod Edvard pl. Farkasch je izgubil denarnico z 10 K. — Dijak Edvard Virk je izgubil nikelnasto uro z verižico, vredno 10 K. — Strojevodja gospod Alojzij Šibevec je našel denarnico s srednjo vsoto denarja in nekaj zlatnine. Izgubitelj jo dobi nazaj pri njem v Gradaških ulicah št. 14.

Jugoslovanske vesti. Hrvati na olimpijskih igrah v Atenah. V Atenah se prirede olimpijske igre, ki bodo trajale do 22. aprila do 2. maja t. l. Teh iger, ki se bodo vrstile pod pokroviteljstvom grškega prestolonaslednika vojvode Spartanskega, se udeleži narodnosti vsega sveta. V to svrhu se smujejo povsodi takozvani olimpijski odbori, katerih naloga je, da ob tej priliki poseti čim največ telovadcev starodavne Atene. Član mednarodnega olimpijskega komiteja in predsednik češkega olimpijskega odbora dr. Jiří Guth je naprosil drja. Fr. Bučarja, tajnika "Hrv. sokolske zveze", da osnuje tak olimpijski odbor, ki se bo priredil v zarotniške svrhe". . . Kakor se vidi, se naši Nemci jugoslovanskega gibanja tako silno boje, da že vidijo ob belem dnevu strahove in pošasti!

* **Najnovejše novice.** Bolezen kralja Edvarda je opasná. Kralj že več dni težko diha ter one-mogel leži v naslanjaču. Zdravniki so mu kajenje strogo prepovedali, a kralj se ne more ločiti od svojih pri-jubljenih smotk.

Vihar je vrgel vlak s tira. Blizu Knina je vihar vrgel s tira industrijske železnice Steinbach cel vlak. Pet oseb je ubitih.

— O goljufana poštna hranilnica. Goljufije v Drevohosticu na Moravskem ni izvršila poštarica, temu njen sin, ki je bil zaradi poneverjenja od pošte odpuščen ter je po goljufiji izginil. Poštna hranilnica je goljufana za 88.900 K.

— Sedem trgovcev je zmrznilo na potu na semenj iz Rutke v Szendrő na Ogrskem.

— Koncesija Nemcem. Vsled cesarske odločbe se ustanovi v Liber- ci finančno ravnateljstvo, ki bo obsegalo le štiri nemške okraje.

— Surovi častniki. V Aleoyu na Španskem so častniki, ki so bili vsled neke pisave užaljeni, udrli v uredništvo lista "Humanidad", uničili naklado ter urednika s silo vlekli pred sodišče.

javil, da sklene zvezo, ako dobi posojilo za nove topove in orožje. Na kronanje kralja Petra I. je prišel v Belgrad črnogorski prestolonaslednik Danilo s svojo soprogo in sicer na stroške srbskega dispozicijskega fonda. Danilo je pri tej priliki zahteval, da dobi Črna gora po posredovanju 6 baterij gorskih topov in 5 milijonov frankov posojila. Nadaljnja pogajanja sta vodila Gruč in Nikola Pasić. Nato se je sklenila pogodba, ki kulminira v politični alianci obeh držav. Črna gora je dobila posojilo in se je na novo oborožila. Posledica tega je bila, da je l. 1904. in 1905. priredila splošne vojaške vaje, katerih sicer ni bilo. — V interesu s kupno slovanske stvari bi bilo želeti, da bi bilo to res!

— Kako se nas bojē! Carinska vojna s Srbijo, v kateri bo najbrže naša država podlegla, je dala nemškim listom povod, da na dolgo in široko razpravlja o jugoslovanski ideji, ki je baš pri tej priliki pokazala svoje moč s tem, da so vsi jugoslovanski narodi odkrito s svojimi simpatijami na strani Srbije, kateri je Avstrija brutalno napovedala carinsko vojno samo z bog zvega, ker se srbska vlada ni hotela odpovedati z Bolgarijo sklenjeni carinski zvezi.

Da rezo Nemci v jugoslovanski podnebju se je priznalo. Priznati se mora, da ta serija spada med najlepše, kar jih je doslej bilo videti v tem podjetništvu. Zunaj na ulici ti reže oster mraz v ušesa in obraz, takoj pa lepo v božjem miru občudujejo cejlonsko prebivalstvo, rastlinstvo in vedno jasno podnebje. Voziš se po širokih rekah, na obeh straneh pa se priklanjajo velikanska palmova drevesa in te varujejo pekoče vročine. Pri priložnosti so greš kopat, samo ženirati se ne smeš Malajk in Indijk, ki se kopljajo s teboj. Ko se tega naveliča, greš ogledovat raznega poslopja. Bogat posestnik te bo sprejel v lepi zidani hiši, pokriti z moderno opoko, pri Indiju si pa še noter ne boš upal, ker se bojni, da se ti vsak čas vse podere na glavo. Ko pa zaleda velikanske stavbe z električno razsvetljavo, izpredviš, da se Cejlonec že odpira kolikor toliko evropska kultura. Seveda ta opis tatedenske serije ni niti senca lepote, ki je je deležen vsakdo, kdor si utrga 30 vin. in si privošči mirno in poučno zabavo v Panorami-kosmorami. — Prihodnji teden potovanje po Rimu, Neapolju, Pompejih in drugih italijanskih mestih.

— Trpinčenje živali. K dežel-nemu dvoru se je dovršilo prvo čitanje rekrutnega zakona. Govorila sta češki agrarec

